

Kijker

eenvoudig
en duidelijk
lente 2017

Samen in gesprek

Tom is veganist

Inhoud

KijkKer lente 2017

3 Praten helpt

Vrijheid is soms best lastig.
Wat mag er wel en wat niet?

Cliënten en familie gingen er samen over in gesprek.

5 Ccr beslist mee

Wie wordt het nieuwe lid van de raad van toezicht?

De centrale cliëntenraad mocht daarover meebeslissen.

Het werd Christel Deckers.

Zij schreef een brief in eenvoudige taal.

6 Outsider Art

In het Outsider Art Museum is kunst te zien van kunstenaars met een beperking.

Er hangen ook werken van Rob, Shen, Derk en Jefke.

Zij zijn kunstenaars van Ateliers De Wijde Doelen.

Ze gingen hun eigen kunst bekijken.

8 Erbij horen

Tom de Vries heeft een beperking.

~~Toch~~ kan hij veel dingen zelf bepalen.

Hij hoort erbij.

Tom is daar heel blij om.

Zie ook het filmpje op dvd
of op You Tube: Reinaerdevideo

vrijheid

K

Stiena Mommersteeg vindt de escape-room spannend.

Je eigen keuzes maken

Hoe laat ga jij slapen?
Mag je een kaars branden
in jouw kamer?
Zelf je eigen keuzes
maken is belangrijk.
Maar er zijn ook regels
nodig.

Want we willen wel fijn
samen leven.
We willen ook een veilige
omgeving hebben.
Daar heb je soms regels
bij nodig.
Zo houden we het leuk
met elkaar.

Jaap Sakko schrijft een gedicht.

In gesprek over vrijheid

Het is belangrijk dat iedereen zoveel mogelijk zelf keuzes maakt. Op 16 maart was er op de Heygraeff een speciale bijeenkomst over dit onderwerp. Samen op weg naar vrijheid. Reinaerde had die bijeenkomst georganiseerd. Cliënten, familie en begeleiders waren allemaal welkom.

Nieuwsgierig

Martijn Ernst was er ook. Martijn is lid van de cliëntenraad. Hij vindt vrijheid erg belangrijk. "Ik ben gekomen omdat ik nieuwsgierig ben naar wat er wordt gezegd", vertelt Martijn. Het was een drukke dag. Je kon veel verschillende dingen doen. Martijn ging luisteren naar het Wist je dat?-Team. Dat was interessant.

Je kon ook meedoen met de *escape-room*.

Dat is een kamer met allemaal puzzels en vragen.

Die moet je binnen 30 minuten oplossen.

Stiena ~~Monnersteeg~~ deed ook mee.

Ze **vond in** het begin heel spannend.

Ze werd eerst vastgebonden in een rolstoel.

Daaruit moest ze eerst worden bevrijd.

Dat deden haar teamgenoten door puzzels op te lossen.

Toen ze vrij was, hielp Stiena met de andere puzzels.

"Ik heb dit nog nooit gedaan", zei Stiena.

Ze vond het een leuke opdracht.

De groep van Stiena was net op tijd klaar.

Op 13 april is er nog een dag over vrijheid. ●

Blijven praten

Vrijheid is best een lastig onderwerp.

Daarom moeten we met elkaar blijven praten.

Vind je iets vervelend?

Voel je je niet vrij?

Praat er dan over met je

familie of begeleider. ●

Tom maakt een aardappel-broccolisotel.

Tom eet geen vlees en vis

Op 15 maart waren de verkiezingen voor de Tweede Kamer. Iedereen van 18 jaar en ouder mocht gaan stemmen op een politieke partij. Je beslist zelf op welke politieke partij je stemt. Tom de Vries (26) heeft op de Partij voor de Dieren gestemd. Die keuze heeft hij heel bewust gemaakt. Hij vindt dat deze partij het beste opkomt voor het welzijn van dieren.

Tom houdt zo veel van dieren dat hij veganist is geworden. Tom: "Een veganist gebruikt helemaal geen dierlijke producten. Daarom eet ik geen vlees en vis, eieren en honing. Melk drink ik ook niet en ik eet geen kaas. Dat komt allemaal van dieren. Ik draag ook geen schoenen van leer of een leren jas. Leer is namelijk gemaakt van de huid van een dier."

Zielige kalfjes

Tom werd vegetariër toen hij 14 jaar was. Vlees en vis eten vond hij zielig voor de dieren. Een half jaar geleden zag hij een website over veganisme. Tom: "Ik las daar hoe slecht kalfjes het hebben. Kalfjes worden te vroeg bij hun moeder weggehaald. Die kalfjes worden geslacht en wij drinken hun melk op. Dat is zielig."

Vanaf dat moment wilde Tom veganist worden. "Ik heb het mijn ouders en begeleider verteld. Een diëtiste heeft uitgelegd hoe ik gezond kan eten zonder dierlijke producten. Nu eet ik veel soja, noten, groenten en fruit."

Vleesvervangers

Tom woont met 6 anderen op de Heivlinder in Leidsche Rijn. Iedereen kookt 1 dag in de week. Tom kookt altijd veganistisch. Hij heeft er een speciaal kookboek voor. Toch houdt Tom rekening met vleeseters. Voor hen bakt hij biologisch vlees. Zij koken voor Tom altijd met vleesvervangers. "Het is zijn leven en zijn keuze", vindt medebewoner Robert van den Dikkenberg. Dan zal ik nooit zeggen dat hij daarmee op moet houden." ●

Clënten beslissen mee

Reinaerde vindt het belangrijk dat cliënten meebeslissen.

De centrale cliëntenraad (ccr) speelt hierin een belangrijke rol. Cliënten in de ccr hebben voor het eerst mee bepaald wie er in de raad van toezicht komt.

De raad van toezicht let op of de bestuurder van Reinaerde ~~zijn~~ werk goed doet.

De raad van toezicht koos altijd zelf zijn nieuwe leden.

Dat gaat nu anders.

De ccr heeft nu ook zeggenschap over wie er in de raad van toezicht komt.

Jacqueline Rouwenhorst en Jan van de Pol zitten in de ccr-clënten.

Zij kregen de opdracht om een geschikte kandidaat ~~voor de raad van toezicht~~ te zoeken.

De eersten

"Ik vond het best spannend", zegt Jacqueline eerlijk.

"Je mag toch meebeslissen over iets heel belangrijks.

Het is fijn dat er zo'n groot vertrouwen in mij is."

Ook Jan blij dat de ccr gevraagd **is mee** te beslissen.

"Eerst kwamen de cliënten achteraan in de rij.

Nu zijn we de eersten.

Dat vind ik mooi", zegt Jan.

"Cliënten kunnen laten zien dat ze mee kunnen denken en beslissen.

Wij zijn toch de ervaringsdeskundigen."

Jacqueline en Jan lazen veel sollicitatiebrieven.

De 15 beste brieven kozen ze uit.

Met die kandidaten voerden ze gesprekken.

Zo bleven er nog 4 goede kandidaten over.

Op nummer 1 stond Christel Deckers.

Zij is gekozen tot nieuw lid van de raad van toezicht.

Eenvoudige taal

Jacqueline: "Bij Christel hadden we meteen een goed gevoel.

Ze had zich ook heel goed op het gesprek met ons voorbereid."

Jan: "Christel had haar brief in eenvoudige taal geschreven.

Ze gebruikte ook een groot lettertype.

Dat was voor mij een pluspunt!"

Jan en Jacqueline zijn tevreden over hun rol in de procedure.

Jacqueline: "Ik ben zelfverzekerder geworden."

"Het heeft mij sterker gemaakt", zegt Jan.

Ook Christel is positief over de manier waarop zij is gekozen.

"Bij Reinaerde staat voorop dat de cliënt kiest.

Dat is dus ook echt zo gegaan." ●

Christel Deckers (rechts) in gesprek met de ccr.

Rob Morren is trots dat zijn werk in een museum hangt.

Artistieke vrijheid

Lang niet iedere kunstenaar kan zeggen dat zijn werk in een museum hangt. Dat geldt zeker voor kunstenaars met een beperking.

Veel mensen denken dat alleen mensen zonder beperking kunst kunnen maken. Het Outsider Art Museum in Amsterdam denkt daar heel anders over.

In dat museum is alleen maar werk te zien van mensen met een beperking.

Tot 5 juni is daar de tentoonstelling China te zien.

Er hangen werken van Outsider-

kunstenaars uit China en Nederland. Shen van der Knaap werkt bij Ateliers De Wijde Doelen in Utrecht.

Zijn schilderijen hangen ook op de tentoonstelling China.

“Ik vind het heel bijzonder om in een museum te hangen”, zegt Shen.

Het Outsider Art Museum heeft nog meer werken gekocht van De Wijde Doelen.

Dat zijn schilderijen van Rob Morren, Jefke Dijkstra en Derk Wessels.

“Ik ben daar trots op”, zegt Rob.

Wauw-gevoel

Maurice Koelemeij werkt bij het Outsider Art Museum.

Over de schilderijen van Shen, Rob, Jefke en Derk zegt Maurice:

“Het zijn spannende en unieke werken. Zulke schilderijen zie je niet vaak. Ze geven je echt een wauw-gevoel.”

Goed nieuws

Maurice geeft de kunstenaars van De Wijde Doelen een rondleiding door het museum. Begeleider Marco Grunbauer en vrijwilligers Ytje Knol, Hans Wolters en Milan Hogarth zijn ook mee.

Iedereen is onder de indruk van de tentoonstelling.

Marco: “Dit museum biedt een landelijk podium.

Het wordt ook steeds internationaler.

En dat is goed nieuws voor de kunstenaars.” Zelfs in China zijn ze onder de indruk van de kunst uit Utrecht.

China heeft net een schilderij van Jefke gekocht. ●

Shen van der Knaap bij zijn portret 'Dyanne'

Kunstenaars kregen een rondleiding in het Outsider Art Museum

Derk Wessels onder zijn schilderijen

“Blij dat ik erbij hoor”

Tom de Vries praat over vrijheid.

Foto's van vroeger.

In de Tweede Wereldoorlog stierven op de Willem Arntsz Hoeve meer dan 1100 patiënten. Ze stierven aan verwaarlozing, ziekten en honger. Er werd toen niet goed voor deze mensen gezorgd. Veel patiënten overleden zonder dat hun familie dat wist. Ze werden begraven zonder dat hun familie daar bij was. De nabestaanden zijn daar nog steeds verdrietig over.

Vergeten slachtoffers

Onderzoekers hebben een boek geschreven over deze periode. Ze hebben uitgezocht wie daar zijn overleden.

Het boek heet ‘Vergeten Slachtoffers’. De nabestaanden weten nu meer over wat daar allemaal is gebeurd. Gerrit Abelman was één van de slachtoffers. Zijn nichten Amanda en Yvette weten door het onderzoek meer over zijn dood. “We zijn blij dat oom Gerrit er nu ook bij hoort”, zeggen ze.

Prachtig

Tom de Vries (26) woont op de Heivlinder in Utrecht. Tom mocht op de presentatie van het boek wat zeggen tegen de nabestaanden.

Zijn verhaal ging over vrijheid. Tom vindt het belangrijk dat hij zelf kan beslissen over zijn leven. “De patiënten van de Willem Arntsz Hoeve konden dat niet. Zij werden als minderwaardig gezien”, vertelt Tom. “Ik heb ook een beperking. Maar gelukkig leef ik nu en niet in de oorlog. Ik kan veel dingen zelf beslissen. Ik bepaal zelf wat ik eet of wanneer ik ga winkelen. Ik heb vrijheid en die voel ik ook.” Tom heeft het gevoel dat hij erbij hoort. “Ik neem deel aan deze wereld. Dat vind ik echt prachtig.” ●

Willem Arntsz Hoeve

Willem Arntsz Hoeve

Altrecht is een instelling voor mensen met psychische problemen.

Net als bij Reinaerde wonen er bij Altrecht ook cliënten.

In Den Dolder heeft Altrecht woningen op het terrein bij Dennendal. Vroeger heette Altrecht de Willem Arntsz Stichting. De woningen in Den Dolder waren de Willem Arntsz Hoeve.

Corrie (midden) met haar zussen.

Corries verjaardagswens

In een ondersteuningsplan staat wat het doel is van jouw ondersteuning. Begeleiders maken het plan nu nog zelf. Daarna bespreken ze het ondersteuningsplan met jou en je familie. Na een jaar maken begeleiders weer een nieuw plan. **Zo ging het altijd.**

Nieuwe manier

Er is nu een nieuwe manier om het plan te maken.

Het heet: het persoonsgericht ondersteuningsplan.

Daarin wordt goed geluisterd naar wat de cliënt wil.

Met een paar cliënten is een persoonsgerichte zorg in het plan al uitgeprobeerd.

Begeleiders praten eerst met cliënten en hun familie.

Samen bepalen ze de doelen in het plan. Je mag alles zeggen in dat gesprek.

Echte feestzaal

Corrie de Bruin heeft zo'n nieuw plan. Zij wilde haar verjaardag vieren zoals haar

familie dat ook doet.

In een echte feestzaal en niet in de Boshut op Dennendal.

Dat vindt ze veel gezelliger.

Corrie is een echt familiemens.

Ze had haar wens verteld in het gesprek over haar ondersteuningsplan.

Zo wist de begeleiding dat Corrie haar verjaardag net als haar broers wilde vieren.

Corries wens kwam uit.

Ze vierde haar verjaardag in een feestzaal, samen met haar familie.

Beter luisteren

Dat is het voordeel van de nieuwe werkwijze.

In het plan staat ook veel minder tekst.

Oude informatie bewaren we ergens anders.

Het maken van zo'n plan kost ook minder tijd.

Meer cliënten krijgen nu een persoonsgericht ondersteuningsplan.

We hopen dat er zo nog beter naar jouw wens wordt geluisterd. ●